

Oslo, 27.01.2011

Til Teamet for Nasjonal institusjon for menneskerettigheter (NI-teamet)

Att: Gunnar M. Ekeløve-Slydal, sekretær

Innspill til Nasjonal institusjon: Undervisning i menneskerettigheter må styrkes

Teamet som utreder Nasjonal institusjon om menneskerettigheter i Norge, inviterte til åpent møte på Senter for Menneskerettigheter den 11. januar d.å. om fremtidige oppgaver til og organiseringen av NI. På møtet tok Menneskerettighetsakademiets (MRA) representant til orde for at *en kjerneoppgave for NI må være å styrke menneskerettighetsundervisningen i Norge*. Slik opplæring bidrar på en langsiktig og bærekraftig måte til å fremme menneskerettighetene og må derfor være en kjerneoppgave for en nasjonal institusjon. MRA mener at det er stort behov i Norge for å styrke slik undervisning generelt, men tar særlig til orde for viktigheten av å styrke slik opplæring i skolen.

MRA er av den oppfatning at dagens nasjonale institusjon ikke har fulgt opp ansvaret for å styrke menneskerettighetsundervisningen på en tilfredsstillende måte og at denne forpliktelsen må tas på større alvor i fremtiden. På tross av sterke internasjonale konvensjonsbaserte føringer og norske myndigheters egne uttalte målsettinger, viser det seg å være et stort gap mellom forpliktelser og politiske målsettinger og "realiteten på bakken". Undersøkelser og erfaringer viser for eksempel at lærerne, som jo må spille en helt sentral rolle når det gjelder å styrke undervisningen i menneskerettigheter i skolen, mangler kompetanse både på fag og metodikk. Videre eksisterer det svært få muligheter for å utdanne seg i emnet. Det synes paradoksalt at utdanningsmyndighetene pålegger utdanningsinstitusjonene å drive opplæring i menneskerettigheter, uten samtidig å sikre at de som har ansvaret for undervisningen har god nok faglig kompetanse. I tillegg til selv å utvikle gode fagtilbud i menneskerettigheter og menneskerettighetsundervisning, må en sentral rolle for NI være å fungere som en sentral pådriver og premissleverandør i forhold til norske utdanningsmyndigheter.

På bakgrunn av:

- ***Parisprinsippene som uttaler at det å fremme menneskerettighetsundervisning er en forpliktelse for en nasjonal institusjon for menneskerettigheter (§ 3 f),***
- ***internasjonale føringer og konvensjonsbaserte forpliktelser både fra FN og Europarådet som oppfordrer statene til å styrke menneskerettighetsundervisningen i skolen og i samfunnet forøvrig,***
- ***forpliktende målsettinger fra norske skolemyndigheter om at elever i norsk skole skal få opplæring i menneskerettigheter og demokrati,***
- ***undersøkelser og erfaringer som viser at menneskerettighetsundervisningen i Norge fungerer lite tilfredsstillende, inkludert det faktum at lærere har for dårlig kompetanse i emnet og at det***

MENNESKERETTIGHETS AKADEMIET

HUMAN RIGHTS ACADEMY

finnes få muligheter til å ta utdanning/videreutdanning på fagfeltet,

mener Menneskerettighetsakademiet at det må være en prioritert oppgave for en nasjonal institusjon å styrke menneskerettighetsundervisningen i Norge, og at man i dette arbeidet også aktivt bruker kompetansen til ikke-statlige aktører og andre institusjoner som har kompetanse og erfaring fra menneskerettighetsundervisning.

Vi viser til det vedlagte dokumentet som utdyper de ovennevnte punktene. MRA ber om at innspillet tas med i den videre prosessen med å avklare organisering og prioriteringer i forhold til nasjonal institusjon for menneskerettigheter i Norge.

MRA's medarbeidere stiller seg til disposisjon både for UD's team og etter hvert for nasjonal institusjon, i det viktige arbeidet for å styrke menneskerettighetsundervisningen i Norge.

Vi ønsker lykke til i det videre utredningsarbeidet!

Vennlig hilsen

Lillian Hjorth
Daglig leder
Menneskerettighetsakademiet
Blindernveien 5
0361 Oslo
Tlf: 22594056 / 97065530 (mob: Hjorth)